

DÜNYANIN MERKEZİNE YOLCULUK

NATIONAL
GEOGRAPHIC

2010 NATIONAL GEOGRAPHIC PHOTOGRAPHY CONTEST

Ateşle buz yan yana bu adada. Dev buzullar ve her an patlamaya hazır volkanlar. Yanı sıra göz alabildiğine uzanan yemyeşil topraklar. Kıyıda bir adım uzaklıkta özgürce yüzen foklar, balinalar, sıcak su fişkırtan geysir'ler, içinde hem ruhunuzu hem bedeninizi dinlendireceğiniz mavi lagünler, simsiyah kumla kaplı plajlar, yeşil vadileri geçen siyah lav nehirleri, yüksek buhar sütunları oluşturan kaynar çamur kuyuları...

İzlanda, yani 'buz ülkesi', doğanın sürprizleriyle büyüyor ziyaretçilerini; 'Buz ülkesi' adı bir şaşkınlığa aslında. 850 yılında adaya ilk adım atan Naddod'dur, herkes gelip yerleşmesin, fazla rağbet olmasın diye 'Snaeland' (Karlar ülkesi) adını vermiş bu topraklara. Adanın ikinci ziyaretçisi Gardar Svavarsson bir kış Húsavík'te geçirmiş. Giderken adaya bıraktığı birkaç mürettebat ise İzlanda'nın ilk halkı olmuş. 860 yılında ailesiyle birlikte adaya gelen Flóki Vilgerdardson ise 'Ísland' (Buz ülkesi) adını uygun görmüş. İlk yerleşen olarak Norveç'ten gelen kabile reisi Ingolpur Arnarson kabul ediliyor. Jules Verne ise, profesör Otto Lidenbrock'un keşfettiği büyülü yer altı dünyası için burasını hayal etmiş, dünyanın

Prof. Dr. Mehmet Ömür
ME&Dİ Kulak Burun Boğaz
Hastalıkları Merkezi • İstanbul
omurmehmetnew@gmail.com

merkezine seyahat buradaki bir yanardağ kraterinden içeri girerek başlatılmış.

BİR YANIM AMERİKA BİR YANIM AVRUPA

İngiltere büyüklüğündeki adanın tam ortasından bir fay hattı geçiyor. Fayın sağ tarafı Amerika kıtasına dahil, sol yanı Avrupa'ya. Tıpkı Boğazlar'ın ülkemizi Asya ile Avrupa'dan ayırması gibi. Toprakları nispeten genç olduğundan her yıl bir deprem kaydediyorlar. Volkanlar beş yılda bir 'ateş püskürüyor'. Eyyafiyataokult yanardağının iki yıl önceki kış dünyanın başına açtığı

dertleri bilmeyenimiz yok. Uçak seferleri günlerce iptal oldu, kara bulutlar tepemizde dolanıp durdu. İzlandalılar alışmış bu doğal 'öfkeye', önceden tedbirlerini alıyor. 1973 yılındaki bir patlamada örneğin, yöre halkını başka bir yere taşımışlar ve sadece bir at ölmüş. Bu patlama sonucu denize akan lavlar yeni bir ada oluşmasına neden olmuş.

Adanın dört bir yanında lav birikintileri var. Lavların üstü 10 santim kalınlığında yosunla kaplı. Çıplak ayakla gezerseniz, süngerin üzerinde yürüyormüş hissine kapılıyorsunuz.

Nehirler iki renk akıyor. Bulanık olanlar buzullardan gelenler, berrak olanlar kaynaklardan çıkan akarsular. Adanın her tarafı akarsularla dolu ve arazi özelliklerinden dolayı bol miktarda çağlayan var. Çağlayanların çevresindeki yemyeşil arazilerde inekler, koyunlar, atlar özgürce dolaşiyor. Koyunların kulaklarında birer çip var. Eylül ayında atlı görevliler bir hafta otlaklarda dolaşip koyunları topluyor ve sahiplerine veriyorlar. Şimdiye kadar hiç koyun hırsızlığı yaşanmamış. Sadece bir kez, kamp yapan bir turist kaflesi çok acıkıp bir koyunu

kesip yemiş. Suç mahallinde kemikler bulunmuş!

Koyunların etleri lezzetli, ama halk ağırlıklı olarak balık ve deniz ürünleri ile besleniyor. Ordusu olmayan, polisin silah taşımadığı bu barışçıl ülkede, Vikinglerin soyundan gelme halk deniz işlerinden, balıkçılıktan çok iyi anlıyor. Gelirlerinin büyük kısmı da balıktan. Somon, sofraların baş tacı. Bir de puffin ya da 'lundi' dedikleri, yüzü çok komik bir kuş türü ile besleniyorlar. Sebzelelerini yazın kendileri yetiştiriyor, kışın İspanya'dan ithal ediyorlar.

İzlanda'da yaz bir buçuk ay sürüyor. Birkaç cesur yürek dışında denize giren pek yok. İnsanlar havuzları ve lagün denilen, bizim Pamukkale'dekine benzer doğal sıcak göletleri tercih ediyor. Plajlar da siyah volkanik kumla kaplı. Başkent Reykjavik yakınlarında bir tane beyaz kumlu plaj var. Ve denize sıcak su akıtılıyor. Adanın her yerinde doğal sıcak su kaynakları var. Toprakta resmen duman tütüyor. Bir de 'gayser' denilen su fışkıran noktalar. İklim şartları nedeniyle doğada hemen hemen hiçbir böcek bulunmuyor.

Ada nüfusu 300 bin. Kilometre kareye üç kişi düşüyor. Bu hüzünlü adada insanlar pek neşeli değil. Güneşe hasret olmalarından belki. Ya da ekonomik krizden. Ülke, çok fazla gelir kaynağı olmadığından, Merkez Bankasındaki paraları ABD'de faize koyup, Murdoch'a global krizde kaptıralı berrisi, maddi durumları pek iyi değil. Yine de ulusal gurur gereği, ekonomik krizden çok durumun psikolojik olduğundan dem vuruyorlar. Aslında haklı oldukları yönler var. 150 milyon ton petrol karşılığı doğal enerjinin üzerinde oturuyorlar. Toprağın neresine bir boru sokarsanız 60 derece sıcak su fışkırıyor. Yani ısınmak için doğal gaza, petrole ihtiyaçlar yok. Bu enerjilerine de 'yeşil' diyorlar. Rengarenk binalar, havaya sinmiş efkârı biraz olsun hafifletiyor. Sarı ve kırmızı en sık kullanılan renkler. Otobüsler,

evler, trafik işaretleri, hemen her şey 'Galatasaraylı'. Ve kent inanılmaz huzurlu. Ne trafik keşmekeşi, ne korna sesi, ne tartışan insanlar. Metropol stresinden bunalanlar için İzlandaca "Dumanlı Köy" demek olan başkent Reykjavik ilaç gibi. İzlanda basın özgürlüğünde dünyanın birinci ülkesi seçilmiş durumda. Yine kişisel gelişmişlikte de başta geliyor.

EFSA NELERDEN EFSA NE BEĞEN

İzlandalıların en önemli özelliklerinden biri fal ve efsane (şaga) merakı. Turistlere anlatacak pek çok gizemli hikayeleri var. Falcılar, hayaletli evleri de cabası. Kalbinizin sağlamlığına güveniyorsanız, bu büyülü evlerden birinde konaklayıp, hayaletin çılgınlıklarına tanık olabilirsiniz.

Aslında adada yapacağınız başka çılgınlıklar da var:

- Evlilik töreninizi 'blue lagoon' denilen jeotermal kaplıcalarda yapabilirsiniz örneğin.
- Pamuk kıvamındaki yosunlar üzerinde açık havada eşinizle uyuyabilirsiniz. Ada tenha olduğundan sizi gören de olmaz. Olsa da zaten rahatsız etmez. Özel hayata çok değer veren, okuma oranı yüzde 100'e yakın, entellüktüel insanların yaşadığı bir ülkedensiniz.
- Husavik kentindeki 'Phallogical' müzesine cinsel organınızı bağışlayabilirsiniz. Müzede 300 değişik cinsel organ sergileniyor. 170 santimlik balina penisi de burada küçük bir hamsterin penisi de.
- Fayın üstünde, iki kıta arasında yürüyüp yüzebilirsiniz.
- Dışarıda hava eksinin altındayken, başkentten yarım saat uzaklıktaki Mavi Lagün'ün sıcak kükürtlü sularında yüzebilirsiniz.
- Kıyıda balinaları izleyebilirsiniz.
- Geleceğinizi öğrenmek için fal bakabilirsiniz.
- Çamur banyosu ile güzelleşebilirsiniz.
- Karda golf oynayabilirsiniz.
- Çamurda top koşturabilirsiniz.
- Çağlayanların altında yıkanabilirsiniz.

KBB'de Trent'in bu sayısına çok beğendiğim bir ülkeyle, İzlanda ile ilgili izlenimlerimi ve bulabildiğim bilgilerini paylaşmak istedim. 2010 yılında ağustos ayında gittiğim bu ülkede çok güzel fotoğraflar çektim, bir tane volkanik dağ fotoğrafım da National Geographic dergisinde yılın fotoğrafı olmaya aday gösterildi.

Otelden restorana gitmek için bindiğim 50 yaşındaki taksi şöförüne hayatı boyunca İzlanda da yaşadığı en sıcak yazın kaç derece olduğunu sordum. Cevap kısa ve netti: 25.

NEREDE YENİR?

- Jonathan Livingston Mavur Traggvagata 4-6.
- Naust Vesturgata 6-8.
- Galeri Restaurant Bergstaoestaeti 37

NEREDE EĞLENİLİR?

101, Reykjavik'in en trendi semti. 101 aynı zamanda bu semtte geçen ilginç bir filmin de adı. En gözde mağazalar, restoranlar, barlar, tiyatro ve sanat galerileri burada. Cuma ve cumartesi akşamları çok hareketli.

- 101 Hotel Bar Hverfisgata, 101, Reykjavik-Iceland.
- Tjarnabio Tjarmargata, 10

NEREDE KALINIR?

- Radisson SAS Hotel Island Alışveriş merkezi Kringlan'a 15 dakikaya yürüme mesafesinde konforlu bir otel.
- CenterHotel Plaza Adalstraeti 4, 101 Reykjavik Kent merkezinde Ingólfstorg Meydanı'nda, şık bir otel. Çevresinde birçok restoran, gece kulübü ve dükkan var
- Hotel Borg Posthusstraeti 11, Reykjavik Tarihi Asuturvollur Meydanı'nda art deco stili, şık bir otel.
- Hotel Holt Bergstaoestaeti 37, Reykjavik 101

